

Promo-LEX: Mijlocul zilei alegerilor marcat de abateri de însemnătate variată

Pînă la orele 15:00, observatorii Promo-LEX au constatat noi deficiențe în procesul electoral. Acestea vizează probleme precum: amenajarea necorespunzătoare a SV, prestația deficicientă a membrilor BESV, încălcările procedurii de vot, agitația

electorală nepermisă, abaterile în procesul votării la locul aflării și transportarea alegătorilor la secțiile de votare.

Amenajarea necorespunzătoare a SV:

Observatorii din teritoriu confirmă în continuare situația precară a unor secții de votare, care nu sunt amenajate corespunzător cadrului normativ. În acest context pot fi menționate:

- SV 133 Chișinău, unde cabinele de vot sunt echipate cu pînză transparentă, care nu permite votarea secretă;
- SV nr.22 s. Ciutești, CER Nisporeni, în care lipsește lumina;
- SV nr.108 Chișinău, sect. Botanica a fost deconectată de la energie electrică pentru 2 minute.
- Situația precară și amenajarea necorespunzătoare a localurilor BESV și a localurilor destinate votării a fost una dintre îngrijorările menționate în rapoartele anterioare Promo-LEX.

Prestația membrilor BESV:

Activitatea membrilor BESV este deficitară în unele secții de

votare, astfel:

- în SV nr.22 Ciutești, CER Nisporeni, Membrii BESV au înregistrat în listă 4 observatori, pe când în secția de votare se află 9 observatori;
- în SV nr.17 s. Corjeuți, CER Briceni, a fost eliberat un buletin de vot în baza pașportului național pentru călătorii în străinătate;
- în SV nr.22. s.Pohrebea, CER Dubăsari, s-a constatat lipsa președintelui și vicepreședintelui timp de 2 ore;
- Sv nr.34 or. Bălți, CER Bălți, a fost închisă de la 10.05 până la 10.25, din cauza chemării ambulanței pentru un alegător căruia i s-a făcut rău.

Procedura de vot:

În mai multe localități din țară funcționarii electorali au admis încălcări ale procedurii de vot. Aceste abateri țin, în special, de: intrarea mai multor persoane în cabinetele de vot și împiedicarea realizării dreptului la vot pentru persoanele cu dizabilități de vedere. De asemenea, observatorii Promo-LEX au constatat cazuri când funcționarii electorali au fost nevoiți să găsească soluții, legitime și mai puțin legitime, pentru situația când urnele erau deja pline. Astfel:

- în SV nr.12 s.Dubăsarii Vechi CER Criuleni, soțiilor li se permite să intre împreună în cabina de vot;
- în SV nr.37 s. Scorțeni CER Telenești, s-a interzis unei persoane cu dizabilitate de vedere să fie însoțită în cabina de vot de o altă persoană;
- în SV Nr.19 s. Bursuceni, CER Sîngerei, mai mulți alegători țineau la vedere buletinele de vot cu ștampila aplicată pe denumirea concurentului electoral;
- în SV 289 Grătiești, CER Chișinău, un alegător căruia i s-a eliberat un buletin de vot a întors buletinul de înapoi membrului comisiei și a ieșit din SV pentru a vorbi la mobil. Buletinul întors de către acesta a fost anulat, cetățeanului refuzându-i-se oferirea altui buletin la întoarcere;
- SV nr.41 s.Varnița, CER Anenii Noi a fost închisă pentru 10 minute, timp în care a fost pregătită a doua urnă de vot,

prima fiind deja plină. A doua urnă de vot a fost confecționată din carton, în aceasta nefiind introdus procesul verbal. Aceeași situație a fost constatată la SV 40 Varnița, CER Anenii Noi, care a fost închisă pentru 7 minute.

Listele electorale:

Listele electorale în unele secții de votare sunt imperfecte, astfel:

- în SV nr.5 or.Comrat, CER UTAG s-a constatat absența a 28 persoane, care au fost introduse în listele suplimentare;
- în sv nr.4 or.Comrat, CER UTAG, în lista de bază nu s-au regăsit 33 de persoane.

Agitație electorală:

Mai mulți concurenți electorali continuă să facă agitație electorală, contrar prevederilor legislației. Astfel de cazuri au fost constatate în r. Ungheni (agitație electorală prin sms, cu mesajul „Golosui za POBEDU, Golosui za LUPU”) și în preajma SV nr.3 or. Taracalia, CER UTAG (primarul de Taraclia – Gaidarji Vasilii – făcea agitație în favoarea unui concurent electoral.)

Votarea cu urna mobilă:

Cererile pentru votare la locul aflării se depun personal sau de către rude sau asistenți sociali. Observatorii Promo-LEX au constatat abateri de la procedura votării cu urna mobilă, în cel puțin două secții de votare din două circumscripții electorale. Spre exemplu în SV.36 s. Cazaclia, CER UTAG, au fost constatate 6 cereri de votare la locul aflării, întocmite de către asistente medicale, iar la SV nr.33 s. Hagimus CER Căușeni, au fost depuse, 80 cereri de votare la locul aflării, dintre care 47 au fost depuse de către călugări.

Transportarea alegătorilor:

În mai multe localități a fost atestată transportarea alegătorilor la secțiile de votare de către concurenții electorali. În r. Anenii Noi, un concurent electoral a

organizat transportarea alegătorilor din or. Bender în s.Varnița, folosind 2 autobuse. La fel s-a procedat și în r.Criuleni, unde un alt concurent electoral a transportat alegători la secția de votare din s. Zolonceni la SV nr.12/3 or.Criuleni cu un autobus marcat cu afișajul concurentului respectiv.

Regiunea transnistriană:

La intrarea în or.Bender, pe traseul Chișinău-Bender, postul de grăniceri transnistrian, a fost întărit cu efectiv dublu.

În s. Corjova, în apropierea liceului teoretic Mihai Eminescu, s-a constatat prezența circa 100 de persoane cu placate " Net Viboram V Prednestrovii, Net Rumînișării V PMR". O situație similară s-a constatat la gimnaziul din s. Corjova. Manifestanții se află în stare de ebrietate.

Efortul de monitorizare Promo-LEX se realizează în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Pentru ziua votării efortul antrenează 2500 de observatori pe întreg teritoriul țării, repartizați în toate secțiile de votare.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, email: pr@promolex.md

**Separatiștii la Corjova
protestează în ziua
alegerilor**

Conform observatorilor Promo-LEX, cetățenii din Corjova întâmpină și în cadrul acestui scrutin electoral obstacole în realizarea dreptului la vot. Situația este tensionată datorită prezenței unor grupuri de persoane bine organizate, care pichetează instituțiile de

învățământ din localitate.

Liceul „Mihai Eminescu” și gimnaziul sunt pichetate de grupuri de persoane bine organizate care poartă pancarde și scandează lozinci xenofobe și antinaționale. „Nu au fost observați reprezentanți ai Comisiei Unificate de Control, după cum prevede procedura, ceea ce denotă ineficiența formatului de pacificare existent. Corjova se află în zona de securitate a CUC, iar instalarea unor noi posturi de control sau prezența reprezentanților structurilor militarizate trebuie coordonată la CUC,” susține Ion Manole.

Cu toate că CEC a reamplasat secția de votare din Corjova la Cocieri, în dimineața zilei de azi numărul posturilor de miliție în jurul satului a fost majorat, fiind controlate toate căile de acces spre această localitate. Automobilele și autobusele sunt supuse unui control riguros.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, email: pr@promolex.md

Sfârșitul zilei votării marcat de noi incidente

La finele zilei de votare au fost constatate incidente majore în procesul de votare. Promo-LEX este în special îngrijorat de încălcări precum votarea multiplă, agitația și afijaul electoral în cadrul/preajma secțiilor de votare, precum și incompetența membrilor BESV și a

funcționarilor publici în unele secții de votare.

Vot Multiplu:

Observatorii Promo-LEX au raportat câteva cazuri de vot multiplu și tentative de vot multiplu.

Numele alegătorului Petru Știrbate, președinte al Organizației Teritoriale a PLDM din or. Orhei, a fost identificat pe listele electorale ale două secții de votare: SV nr. 67 s. Lucașeuca, CER Orhei, (nr. 1498 în lista electorală) și SV nr. 11 or. Orhei, CER Orhei (nr. 650 din lista electorală). Potrivit listelor, Petru Știrbate ar fi votat în ambele secții. Semnăturile aplicate în dreptul numelui acestui alegător aparent nu coincid, deși datele personale sunt aceleași. Știrbate a declarat public că a votat în SV din or. Orhei, în timp ce observatorul Promo-LEX a confirmat că Știrbate a votat în SV din Lucașeuca. Pe acest fapt, PD a depus o sesizare în baza căreia s-a întocmit un proces-verbal și materialele au fost transmise către instanțele de anchetă.

Alegătorul Ana Maler a încercat să voteze a doua oară în SV nr. 40 Varnița, CER Anenii Noi, însă la momentul preluării buletinului de vot, ea a fost recunoscută de către observatorul PDM, la verificare s-a confirmat că doamna a

votat mai devreme și nu i s-a permis să voteze.

În SV nr. 212 mun. Chișinău, o persoană înregistrată în listele electorale de bază a încercat să voteze în mod repetat cu două ore după prima votare, prezentând o nouă fișă de însoțire a buletinului de identitate. Membrii comisiei BESV recunoscând vizual votantul au prevenit exercitarea repetată a votului.

Afișaj electoral:

Rapoartele observatorilor Promo-LEX constată câteva cazuri de plasare a afișajului electoral ale concurenților PL, PLDM și PSD în interiorul și în apropierea a două secții de votare din Chișinău.

Prestația membrilor BESV:

Au fost constatate cazuri multiple în care membri ai BESV au manifestat un comportament deficient, luând decizii fără suport legal.

- În SV nr. 15 s. Horodiște, CER Dondușeni, secretarul comisiei Gandrăbură Anatolie discuta cu mai mulți alegători în parte, înainte ca aceștia să intre în cabina de vot .
- În SV nr. 6 mun. Chișinău, observatorului Promo-LEX i s-a interzis accesul la lista electorală motivând interdicția prin respectarea secretului de vot al alegătorilor.
- La SV nr.1 or. Sângerei, CER Sângerei, a fost deschisă urna de vot înainte de închiderea secției de votare, din cauza umplerii acesteia, iar buletinele de vot au fost sigilate în saci. La acest eveniment a participat președintele CER Sângerei.

Comportamentul funcționarilor publici:

Au fost constatate cazuri separate în care funcționarii publici au făcut agitație electorală.

La SV nr. 44 s. Stolniceni, CER Edineț, primarul Timoșca pe

parcursul zilei, a făcut agitație în favoarea PCR. M.

În raza de 100 de metri de SV nr. 12 s. Ciobalaccia, CER Cantemir, membrul PLDM Percin care deține funcția de consilier raional, îndemna alegătorii să voteze pentru PLDM.

Procedura de vot:

Observatorii Promo-LEX au constatat încălcări ale procedurii de vot. Au fost raportate cazuri de votare în baza altor acte decât cele prevăzute de legislație. În mai multe secții de votare studenților nu li s-a asigurat dreptul la vot pe motivul că ei nu sunt incluși în listele de bază, iar în altele nu a fost asigurat secretul votului, cetățenii intrând câte doi în cabina de vot.

Votarea cu urna mobilă:

Au fost constatate cazuri separate de votare neconformă cu urna mobilă.

- La SV nr. 2 or. Basarabeasca, CER Basarabeasca, membrii BESV s-au deplasat cu două urne mobile la ore diferite, contrar procedurii.
- La SV nr.11 S. Căpriană, CER Strășeni, s-a constatat că asistentul social a depus 43 de cereri de votare la locul aflării, însă doar 16 alegători și-au exercitat votul în baza acestora.
- Membrii comisiei de la SV nr. 145 mun. Chișinău, CER Chișinău, în lipsa cererilor scrise și a certificatelor medicale, au fost contactați telefonic de către directorul spitalului căilor ferate, care a solicitat deplasarea la spital cu urna mobilă de vot, specificând necesitatea a 79 de buletine de vot. La această solicitare s-a dispus trimiterea urnei mobile cu 82 de buletine de vot.

Agitație electorală:

Observatorii Promo-LEX raportează, în continuare, cazuri de agitație electorală din partea candidaților în cadrul secțiilor de votare sau în apropierea acestora.

- În SV nr. 26 s. Piatra Albă, CER Ialoveni, în incinta căreia reprezentantul PCRМ făcea agitație electorală;
- În SV nr. 25 s. Mileștii-Mici, CER Ialoveni, unde Nicolai Andronache candidat la funcția de deputat pe lista PL împreună cu alți reprezentanți ai PL desfășura agitație electorală în apropierea secției de votare;
- În SV nr. 5 or. Basarabeasca, CER Basarabeasca, unde președintele Organizației de Tineret a PCRМ din localitate îndemna alegătorii să voteze pentru partidul pe care îl reprezintă.
- În or. Edineț, unde se difuzează sms cu următorul mesaj: „Golosui za pobedu, golosui za Lupu”;
- În s. Șerpeni, CER Anenii Noi, unde în fața magazinului MOLDCOOP din centrul satului, în apropierea SV este instalat un cort în care se află o masă cu pahare cu alcool, iar o persoană îndeamnă alegătorii să voteze PCRМ;
- În SV nr. 16 s. Ciobanovca, CER Anenii Noi, doi alegători, dintre care unul în stare de ebrietate au făcut agitație electorală în favoarea PCRМ, la diferite ore;
- În SV nr. 15 s. Horodiște, CER Dondușeni, în care secretarul comisiei a făcut agitație electorală. Toți observatorii partidelor au depus sesizări;
- În SV nr. 6 or. Ialoveni, CER Ialoveni, unde în raza de 100 de metri de la SV, s-a constatat că membrii PL serveau cu votcă alegătorii.
- În SV nr. 24 s. Colibabovca, CER Leova, unde concurentul electoral PDM împărțea pliante.

Prestația observatorilor:

Au fost observate cazuri în care observatori din partea concurenților electorali au făcut agitație în cadrul secțiilor de votare.

Efortul de monitorizare Promo-LEX se realizează în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Pentru ziua

votării efortul antrenează 2500 de observatori pe întreg teritoriul țării, repartizați în toate secțiile de votare.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, email: pr@promolex.md

Promo-LEX constată o campanie activă cu elemente novatorii

Conform [ultimului raport preelectoral Promo-LEX](#), climatul campaniei electorale în ultimele două săptămîni a fost marcat de diversificarea metodelor de agitație electorală din partea concurenți lor electorali și abundența incidententelor violente cu caracter electoral,

influența abuzivă asupra alegătorilor și oferirea de cadouri electorale.

În perioada de raportare, efortul de monitorizare a constatat diversificarea metodelor de agitație electorală din partea a 19 concurenți electorali. Pe de altă parte, nu au fost constatate activități de agitație electorală din partea celorlalți 20 de concurenți. Perioada respectivă abundă în incidente violente cu caracter electoral, influență abuzivă asupra alegătorilor și oferirea de cadouri electorale. De asemenea se intensifică încercările de atragere a Bisericii în campanie.

Caracteristice și acestei perioade de monitorizare a fost

lipsa transparenței financiare din partea concurenților electorali în privința reflectării cheltuielilor pentru deplasările în teritoriu, publicarea materialelor de agitație electorală, organizarea întrunirilor cu alegătorii (concertele) și remunerarea staffului.

În perioada de raportare, CEC a adoptat hotărâri care au completat cadrul normativ, dar și a depășit prevederile Codului Electoral. CEC iarăși a eșuat să îndeplinească prevederile Codului Electoral referitoare la precizarea modalității de vot pentru anumite categorii de alegători.

Observatorii Promo-LEX au constatat că în toate circumscripțiile electorale, cu excepția celor pentru mun. Bender și regiunea transnistreană, au fost distribuite invitații la vot editate de CEC. Totuși, CEC a eșuat să plaseze în termen pe pagina sa web listele electorale din toate secțiile de votare, și nu a prevăzut o modalitate unică de accesare a listelor electorale.

Promo-LEX remarcă implicarea activă a membrilor CEC în medierea situațiilor de conflict în cadrul organelor electorale și în facilitarea accesului observatorilor la operațiunile electorale. Totuși, observatorii au constatat situații de aparentă parțialitate a membrilor organelor electorale, neglijență față de vizibilitatea secțiilor de votare și respectarea programului de lucru al BESV. Deosebit de alarmantă este situația este legată de condițiile tehnice ale secțiilor de votare, în special lipsa agentului termic.

Prezentul Raport cuprinde perioada 9 – 25 noiembrie 2010 și descrie contextul electoral și reflectă principalele evoluții în campanie electorală, prestația concurenților electorali și a autorităților publice locale și electorale, încadrate în cadrul normativ și limitele prescrise de timp.

În procesul de monitorizare, Promo-LEX antrenează 42 de observatori pe termen lung, repartizați în toate raioanele

țării. Observatorii Promo-LEX au fost instruiți în domeniul procedurilor electorale și caracterului non-părtinitor și independent al efortului de monitorizare. Recomandările misiunii sunt formulate cu bună credință și au scopul de a contribui la sporirea calității procesului electoral.

Varianta integrală a raportului poate fi găsită [aici](#).

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, e-mail: pr@promolex.md

Promo-LEX: Atmosfera în campania electorală devine mai tensionată

Campania electorală se intensifică, fiind constatate cazuri de intimidare și violență cît în adresa concurenților electorali, atît și a alegătorilor. Concurenții electorali desfășoară diverse activități de agitație electorală fără a ezita în

utilizarea resurselor administrative și oferirea “cadourilor electorale”, potrivit [Raportului Promo-LEX](#).

În perioada de monitorizare CEC și-a exercitat imparțial atribuțiile, înregistrând la finele perioadei permise 40 de concurenți electorali, a adoptat și a modificat acte normative, interpretând legislația în vigoare în interesul

persoanelor cu dezabilități de vedere. Concurenții electorali desfășoară multiple și diverse activități de agitație electorală, recurgând în preponderență la întâlniri cu alegătorii, afișaje electorale și spoturi publicitare. De asemenea, în scopuri agitaționale, au fost organizate o serie de concerte.

Concurenții au raportat în termen, la CEC, despre utilizarea resurselor din fondul electoral. Totodată, conform observatorilor Promo-LEX, niciunul dintre concurenți nu a respectat obligația de a declara săptămânal într-o publicație de circulație națională mijloacele financiare și alte forme de susținere materială a activității lor. La 12 din cei 40 de concurenți electorali înregistrați în cursa electorală, au fost depistate materiale publicitare cu deficiențe în vederea indicării informației prevăzute de legislație.

“Campania electorală se intensifică, prin varietatea și multitudinea activităților de agitație electorală, fapt ce dă dovadă de seriozitatea implicării concurenților în cursă”, a spus Pavel Postică, șef-adjunct misiune.

Raportul constată anumite devieri de la planul calendaristic al CEC, în ceea ce ține de constituirea organelor electorale în baza propunerilor tardive a concurenților, înregistrate la organele electorale inferioare. De asemenea, regulamentele de organizare a alegerilor nu au fost ajustate la prevederile Codului Electoral. În acest fel, se creează deficiențe la nivelul organelor teritoriale inferioare în organizarea votării persoanelor care dispun și de viză de domiciliu și de viză de reședință.

În perioada de monitorizare, au fost constatate o serie de cazuri de intimidări și presiuni ascunse asupra alegătorilor și concurenților electorali, precum și mai multe cazuri de agitație electorală forțată. Cazuri de utilizare a resurselor administrative și oferire a „cadourilor” electorale de către concurenți persistă.

Principalele recomandări formulate în raport se referă la necesitatea implicării CEC în medierea conflictelor dintre concurenții electorali și membrii organelor electorale, inițierea unor campanii de sensibilizare a concurenților electorali privind necesitatea unui comportament pașnic și civilizată în procesul electoral.

Raportul cuprinde perioada 25 octombrie – 8 noiembrie 2010, și reprezintă sinteza constatărilor a 42 de observatori pe termen lung din teritoriu. Monitorizarea alegerilor anticipate parlamentare, preconizate pentru 28 noiembrie 2010, este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Monitorizarea alegerilor anticipate parlamentare, preconizate pentru 28 noiembrie 2010, este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Acest proiect beneficiază de asistență tehnică și financiară din partea Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, Fondului Național pentru Democrație (NED), National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Varianta integrală a raportului poate fi găsită [aici](#).

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, e-mail: pr@promolex.md

Marea Cameră a Curții Europene va examina dosarele celor trei școli cu predare în limba română din regiunea transnistreană a R.M.

Secțiunea a patra a Curții Europene pentru Drepturile Omului (CEDO), care examinează cauza școlilor cu predare în limba română din regiunea transnistreană, a decis la 20 octombrie 2010 să se desesizeze în favoarea Marii Camere a CEDO. Hotărîrea a fost adusă la cunoștință reprezentanților reclamanților printr-o scrisoare oficială.

Anterior, la 15 iunie 2010, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a pronunțat în unanimitate decizia de admisibilitate în privința violării interdicției de discriminare, respectării vieții private și dreptului la instruire în limba română cu grafie latină (art. 8 și 14 CEDO și art. 2 din Protocolul adițional la Convenție), rezervînd examinării meritelor cauzei o dată ulterioară.

La 20 septembrie 2010, reprezentanții reclamanților au prezentat argumente noi în susținerea cauzei și au înaintat pretențiile reclamanților cu privire la satisfacția echitabilă. *„Pretențiile de ordin moral și material au fost calculate reieșind din suferințele fiecărui reclamant în parte, în baza rapoartelor de evaluare psihologică efectuată de Centrul de Reabilitare „Memoria”. La fel Curții i-au fost prezentate probe și argumente noi în susținerea responsabilității ambelor Guverne pîrîte.”* – a spus Alexandru Postica, unul din reprezentanții reclamanților.

Decizia desesizării în favoarea Marelui Camere survine ca urmare

a solicitării Guvernului Federației Ruse de a organiza noi audieri publice pe cauza dată, considerînd că problemele de jurisdicție și responsabilitate pentru violările dreptului omului în regiunea transnistreană sunt încă „deschise și jurisdicția Curții în această privință este suficient de variată. Acesta este rezultatul unui număr de cereri comunicate Guvernului Federației Ruse, în cazul cărora Curtea solicită să se stabilească dacă reclamații intră în jurisdicția Republicii Moldova și / sau Rusia.”

Reclamanți pe aceste trei cauze sunt 170 cetățeni (părinți, copii și profesori) ai Republicii Moldova care locuiesc în raioanele din stînga Nistrului. Fiecare cerere se referă la o școală distinctă cărora le-a fost interzisă predarea în limba română cu grafia latină, prin acțiuni violente ale nerecunoscutelor autorități transnistrene.

Reprezentării reclamanților în fața CEDO sunt: Ion Manole și Alexandru Postica, juriști, avocați care activează în cadrul Asociației „Promo-LEX.”

Marea Cameră nu a stabilit un termen pentru examinarea cauzei.

Pentru mai multe detalii contactați: Alexandru POSTICA, Director Executiv al Asociației, GSM: 069104851, tel.: 21-16-22.

Violența în familie: o problemă privată sau un

flagel social?

Care este profilul victimelor violentei in familie, cine sunt cei care o genereaza, cine ar putea fi gata sa ofere o mana de ajutor, in ce masura societatea este pregatita sa le ofere asistenta si de ce fel de asistenta au mai mult nevoie victimele – iata o serie de momente care au constituit fagasul dialogului dintre specialistii in domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie si jurnalisti in cadrul conferintei de presa cu tema „Violenta in familie: o problema privata sau un flagel social?” sustinuta de Centrul International „La Strada”, conferinta a avut ca scop si prezentarea unui [Raport](#) la tema, prilejuit de implinirea unui an de activitate a Telefonului de Incredere pentru femei 0 8008 8008.

Instituit la 2 noiembrie 2009, acest serviciu ofera consiliere psihologica primara persoanelor ce sufera de violenta in familie, sfaturi si recomandari cum sa recunosti primele semne ale violentei si cum sa-ti edifice o relatie non-violenta, informatii si referiri la servicii specializate, precum si informatii despre prevederile Legii cu privire la prevenirea si combaterea violentei in familie.

Analiza celor 1.099 de apeluri parvenite la TI pe parcursul unui an scoate in evidenta cateva categorii de abonati: victime (796 apeluri), membrii comunitatii (187 apeluri), grupuri profesionale (21 apeluri) si chiar agresori (2 apeluri). Majoritatea victimelor sunt femei supuse diverselor abuzuri din partea sotilor sau fostilor soti, concubinilor, precum si din partea mai multor membri ai familiei, precizeaza Daniela Misail-Nichitin, vicepresedintele Centrului International „La Strada”. Circa 45 la suta din apeluri sunt de la victime ce provin din paturi social vulnerabile – lipsa

banilor, a suportului din partea rudelor (parinti alcoolici, abuzatori) si a autoritatilor, lipsa unui camin le fac sa accepte rolul de victima. Unele recunosc ca isi varsa amarul asupra copiilor ca raspuns la violenta sotului. In alte 40 la suta din apeluri victimele indica o stare materiala satisfacatoare, avand surse ce provin din salarii, bani castigati la munca peste hotare, ajutorul rudelor, ceea ce le asigura un trai decent, dar numai in cazul cumularii veniturilor ambilor soti. Ceea ce-i mai tine impreuna este averea comuna (casa, masina, cota de pamant etc.), rusinea de „gura lumii”, existenta copiilor ce trebuie intretinuti. Alte 15 la suta din apeluri sunt de la beneficiarele TI cu o stare financiara foarte buna (exclusiv femei, 80 la suta la cea mai frumoasa varsta de 30-45 de ani), ceea ce denota ca si in aceste familii exista violenta intre soti, doar ca formele de manifestare si perceperea fenomenului sunt diferite. Aici violenta poarta masca bunului nume, a unui serviciu satisfacator, a cercului de relatii, a mai reiterat Daniela Misail-Nichitin.

In Raportul prezentat la conferinta de presa se contata ca exista o corelatie intre varsta abonatilor si problemele lor. Astfel, numarul de apeluri de la minori (pana la 17 ani inclusiv) este relativ mic (12 persoane) si sesizeaza cazuri de abuz fata de mama, frati/surori sau cand ei insisi devin victime ale violentei parintilor alcoolici. Fetele minore care au apelat la TI se informeaza despre primele semne de manifestare a violentei partenerului si care sunt riscurile ca ele sa se repete. Si abonatii cu varsta intre 18-26 de ani suna pentru a-si ajuta o ruda, mai ales mama (femei, dar si barbati), dar si pentru a-si solutiona propriile probleme familiale (preponderent femei). Cele casatorite constientizeaza problema, dar nu sunt inca pregatite sa procedeze la schimbari in viata de familie sau sunt prea influentate de mediu si fac tot posibilul pentru a indeplini dorintele sotului si a evita violenta. Insa pentru o buna parte din beneficiarele TI cu varsta intre 27-35 ani violenta

in familie a devenit deja un stil de viata. De fapt, sunt persoane care incearca sa rupa cercul violentei prin implicarea diverselor resurse si reprezinta segmentul social cel mai decis sa schimbe starea de lucruri. De rand cu consilierea psihologica, ele solicita in special asistenta juridica.

Cele mai multe apeluri au fost inregistrate de la abonati intre 36-40 de ani, fiind femei-victime ale violentei in familie, barbati solicitand ajutor pentru rude si grupuri profesionale. Pentru segmentul de varsta 41-50 de ani sunt caracteristice doua categorii de abonati: care solicita interventie in cazurile de violenta pentru rude, vecini, prieteni (o patrime), restul fiind axati pe propria relatie. Copii fiind deja mari, plecati de acasa la studii, abia acum atentia se concentreaza asupra relatiei sot-sotie, constatand ca n-au avut dreptate atunci cand au decis sa pastreze relatia numai de dragul copiilor. In sfarsit, varsta de la 51 si peste 60 de ani cuprinde beneficiarii preocupati de soarta propriilor copii cu probleme in relatiile de familie. Pe de lata parte, cele care si la aceasta varsta sufera de violenta recunosc ca nu vor schimba nimic in viata lor, nu vor apela dupa ajutor din cauza statutului social, nu vor sa afecteze viata copiilor cu o pozitie in societate si isi doresc doar sa fie ascultate de cineva care nu le judeca.

Analiza apelurilor din perspectiva asistentei solicitate arata cele mai multe femei victime ale violentei in familie au nevoie de asistenta psihologica (51%). Intr-un numar destul de mare de apeluri (22%) se solicita asistenta juridica primara ce tine procedura de divort, partajul averii, dreptul asupra copiilor, informatii privind Ordonanta de protectie. Astfel, in 161 de cazuri beneficiarele s-au confruntat cu dificultati cand s-au adresat organelor de drept: in 93 cazuri erau nemultumite ca interventia politiei s-a redus la o mustrare sau amenda aplicata agresorului (pe care tot ele au fost nevoite sa le achite); in 38 de cazuri au renuntat sa se

adreseze organelor de drept fiindca nu au incredere in sistem, iar in alte 45 – ca le-a fost frica pentru ca situatia sa nu se agraveze si mai mult.

Cu parere de rau, sunt foarte dese cazurile cand in instantele judecatoresti sunt depuse cereri de solicitare a emiterii ordonantei de protectie si victimele se confrunta cu doua situatii: instanta fie refuza eliberarea ordonantei, indiferent de probele ce atesta riscul pentru viata si sanatatea vic-timei, fie ca admite cererea si emite ordonanta, pe care nici politia, si nici agresorul nu le executa, a dezvaluit Doina Ioana Strasteanu, jurist al „Promo-LEX”, unul din prestatorii de servicii juridice la care sunt referite beneficiarele TI. Victimele ori sunt nevoite sa infrunte o atitudine ostila a instantei (judecatorului), care adesea desconsidera credibilitatea celor relatate si minimalizeaza nejustificat riscul la care este supusa femeia si copiii din partea agresorului, ori ordonanta de protectie, odata emisa, agresorul nu o executa benevol, iar politia prefera sa se limiteze la in-stiintarea agresorului despre emiterea ordonantei.

In concluziile analizei se arata ca in Republica Moldova violenta are un pronuntat caracter gender, exista chiar o cultura a violentei gender, care denatureaza perceptia generatiilor viitoare despre familie – modelul abuziv este transmis din familie in familie, din generatie in generatie. Multi dintre subiectii violentei, fiind educati in familii in care violenta era un fenomen real, nici nu constientizeaza ca exista si un alt mod de comportament sau alte modalitati de rezolvare a conflictelor. Raportul incurajeaza consolidarea capacitatii grupurilor profesionale si eficientizarea lucrului serviciilor responsabile din domeniul prevenirii si combaterii violentei in familie, educarea tinerelor generatii in spiritul unui mod de viata non-violent. Serviciile pentru subiectii violentei in familie trebuie sa devina mult mai proactive, flexibile si, la necesitate, mobile, iar instituirea unor

servicii specializate pentru agresori este deja un imperativ de actualitate.

Sursa: www.lastrada.md

www.info-prim.md

Litigarea cauzelor de rele tratamente și discriminare pe bază de gen în atenția reprezentanților justiției

“Litigarea cauzelor de rele tratamente și discriminare pe bază de gen” a fost tema lecției publice desfășurate la 2 noiembrie 2010, de către Asociația Promo-LEX în parteneriat cu Equal Rights Trust. Evenimentul a avut loc în cadrul Institutul Național al

Justiției.

În cadrul lecției publice a fost prezentată [ediția a 4-a a Buletinului „The Equal Rights Review”](#) tradus în limba română. „The Equal Rights Review” este o publicație semestrială editată de Equal Rights Trust care se axează pe promovarea egalității ca un drept fundamental al omului și un principiu de bază al justiției sociale. „Rolul strategic al acestei publicații este de a promova legea privind nondiscriminarea. Colaborarea noastră cu Promo-LEX este foarte importantă și ne

permite traducerea buletinului în limba română, fapt ce va extinde numărul cititorilor și va asigura un impact și mai mare”, a menționat D-na Elisabeth Clarke, jurist și Expert în Drepturile Omului în cadrul Equal Rights Trust.

Principalele probleme abordate la acest eveniment s-au referit la acțiunile discriminatorii la adresa femeilor și anume violența în familie și violul. „Conform statisticilor victime ale violenței în familie și a celei sexuale sunt cu precădere femeile. Cu părere de rău, în Republica Moldova de protecție, în cazurile de viol, se bucură în preponderență doar două categorii: femeile care au opus rezistență fizică activă atestată prin leziuni și fetele cu vârsta de până la 13 ani”, a menționat Doina Ioana Străisteanu, jurist și Expert în Drepturile Omului. Discuția s-a axat pe prevederile legislative și aplicarea ineficientă ale acestora în prevenirea și condamnarea acestor infracțiuni.

Prin legea nr.45 privind prevenirea și combaterea violenței în familie a fost instituită ordonanța de protecție, care are drept scop asigurarea unei protecții de urgență a victimei, cum ar fi: obligarea agresorului de a părăsi domiciliul comun sau/și interzicerea de a se apropia de victimă la o anumită distanță. La capitolul executarea ordonanțelor de protecție se atestă mari deficiențe, polițiștii și asistenții sociali care sunt obligați prin lege să o facă, întârzie să-și îndeplinească atribuțiile în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie. Printre motivele care stau la baza unui astfel de comportament se numără necunoașterea atribuțiilor ce le revin în domeniu, cât și perceperea acestui fenomen ca o acțiune lipsită de importanță și nicidecum ca o infracțiune.

O altă problemă în domeniul violenței față de femei este și modul în care are loc investigarea cazurilor de viol. Urmărirea penală pune accentul pe comportamentul victimei, și nu al agresorului, lăsându-se impresia că ancheta se concentrează pe acumularea de probe pentru a demonstra că victima minte. „Îndrumarul metodic privind investigarea

infracțiunilor privind viața sexuală”, elaborat la 15 august 2008, de către Departamentul urmărire penală a Procuraturii Generale, include un set de recomandări practice pentru procurori în procesul de urmărire penală a infracțiunilor cu caracter sexual. Conform acestuia urmărirea penală trebuie să fie axată pe demonstrarea rezistenței FIZICE a victimei. Ba mai mult, îndrumarul dat s-ar părea că încurajează constrângerile forțate la actul sexual: ”Întrucât adolescențelor le este caracteristic un comportament timid, atunci când are loc un raport sexual benevol, partenerul este pus în fața faptului de a aplica, în forme adecvate, anumite eforturi fizice. (...) o asemenea „violență” nu poate fi calificată drept constrângere fizică în contextul violului”, sau „dacă rezistența victimei a fost de circumstanță (de formă), și nu categorică (adică putea fi interpretată și în sens de acceptare a raportului sexual), cele comise nu pot fi calificate ca viol”, spune acesta.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului “Consolidarea Protecției Juridice și Sporirea Nivelului de Conștientizare cu privire la aplicarea relelor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană”, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul European pentru Democrație și Drepturile Omului (IEDDO) și co-finanțat de PNUD Moldova în cadrul „Proiectului Comun al Agențiilor ONU din Republica Moldova pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Omului”.

Varianta integrală a Buletinului ERR Nr 4 în limba română este disponibilă [aici](#)

Promo-LEX și IDOM au testat mecanismul existent de tragere la răspundere a judecătorilor

13 octombrie 2010. „Corb la Corb nu scoate ochii”*: Promo-LEX și IDOM au testat mecanismul existent de tragere la răspundere a judecătorilor prin intentarea procedurii disciplinare în privința mai multor judecători care în aprilie 2009 au aplicat arest tinerilor cu încălcarea legislației în vigoare.

La 16 iunie 2010 Asociațiile obștești Promo-LEX și Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM) au contestat la Curtea de Apel Chișinău hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 193/13 din 26 aprilie 2010 cu privire la activitatea unor instanțe judecătorești (judecători) în cadrul examinării materialelor administrative legate de evenimentele din aprilie 2009.

Asociațiile obștești au contestat hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii pentru că aceasta poartă un caracter general, nu este motivată și nu se expune asupra fiecărei reclamații și suspiciuni ridicate în plângerile depuse* în privința a nouă judecători – Victor Micu, Oleg Melniciuc, Igor Vornicescu (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău), Igor Mînăscurtă, Ion Bulhac, Ala Malîi, Ludmila Cernei (Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău) și Elena Grumeza (Judecătoria Balti).

Adoptarea unei hotărâri de către Consiliul Superior al Magistraturii fără a transmite în prealabil chestiunea spre examinare Colegiului Disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii, o considerăm ca fiind o modalitate de a evita eventualele constatări ale abaterilor disciplinare în privința judecătorilor sus-menționați. Asociațiile consideră că

aplicarea arestului administrativ în lipsa unui avocat ales sau numit din oficiu, cu încălcarea principiului contradictorialității și fără examinarea circumstanțelor în care tinerii au fost reținuți de poliție, este la fel de grav ca și examinarea dosarelor în incinta Comisariatelor de Poliție. Pe lângă aprecierile juridice și de fapt descrise în plângeri, Asociațiile au anexat mai multe denunțuri la care Consiliului Superior al Magistraturii nu a făcut referire lăsând să se înțeleagă că o așa examinare a dosarelor nu încalcă drepturile omului și nu aduce daună prestigiului justiției.

Din aceste opt acțiuni civile, Curtea de Apel Chișinău le-a respins pe patru ca neîntemeiate (în privința judecătorilor Ala Malîi, Oleg Melniciuc, Ion Bulhac și Igor Mînăscurtă) iar celelalte patru (în privința judecătorului A. Grumeza, I. Vornicescu, V. Micu, l. Cernei) încă nu au fost examinate în fond.

Examinarea contestațiilor depuse de Promo-LEX și IDOM au identificat un șir de deficiențe în mecanismul existent de atragere la răspundere a judecătorilor. În primul rând există un evident conflict de interese între judecătorii care examinează contestația și Consiliul Superior al Magistraturii față de care aceștia sunt dependenți ierarhic, disciplinar și profesional. În al doilea rând, presupunem că interesele carieriste ale unor judecători din Curtea de Apel Chișinău fac imposibilă emiterea unei hotărâri contrare celei emise de Consiliul Superior al Magistraturii în privința celor opt judecători vizați în sesizările Asociațiilor. Consiliul Superior al Magistraturii refuză să aprecieze acțiunile unor judecători ca prejudiciind grav imaginea justiției și nu există o procedură imparțială și independentă de Consiliul care l-ar motiva să vadă acțiunile judecătorilor după cum sunt – violarea drepturilor omului și prejudiciu prestigiului justiției.

Asociațiile obștești „Promo-LEX” și IDOM reiterează

îngrijorarea lor privind impunitatea înrădăcinată a judecătorilor care încalcă drepturile și libertățile omului în urma cărora sau fost legalizate abuzurile forțelor de ordine în legătură cu evenimentele din aprilie 2009.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să o contactați pe Doina Ioana Străisteanu, Jurist și Expert în Drepturile Omului, reprezentantul Promo-LEX în procedurile de judecată tel. 211- 622, e-mail distraisteanu@dis.md sau Ion Guzun, Coordonator de proiecte în cadrul IDOM, tel. 838-408, e-mail ion.guzun@idom.md.

*

<http://www.stireazilei.md/c-2167-4250,-VIDEO-Muruianu-scapa-din-nou-de-demisie-Corb-la-corb-nu-si-scoate-ochii->

Promo-LEX și IDOM au depus la Consiliul Superior al Magistraturii plângeri împotriva acțiunilor a 11 judecători care au aplicat în aprilie 2009 amendă, arest administrativ și arest preventiv mai multor tineri reținuți în legătură cu evenimentele din 6-7 aprilie 2010. Organizațiile califică acțiunile magistraților ca fiind contrare legislației în vigoare.

Raportul final de monitorizare a referendumului republican constituțional din 5 septembrie 2010

6 Octombrie 2010, Asociația Promo-LEX a lansat [raportul final de monitorizare a referendumului republican constituțional din 5 septembrie 2010.](#)

Efortul Promo-LEX de monitorizare a referendumului republican constituțional din 5 septembrie s-a desfășurat în perioada 7 iulie-10 septembrie 2010. Constatările misiunii de monitorizare se bazează pe observarea directă a procesului electoral, efectuată de către o rețea de 42 de observatori pe termen lung, în toate raioanele țării. La monitorizarea nemijlocită în ziua scrutinului au fost antrenați 300 de observatori pe termen scurt, repartizați la secțiile de votare selectate dintr-un eșantion reprezentativ la nivel național.

În Raportul final de monitorizare sunt reflectate constatările și recomandările elaborate în perioada pre-electorală, electorală și în ziua propriu-zisă a desfășurării referendumului constituțional.

În perioada monitorizării, observatorii Promo-LEX au constatat că administrațiile electorală și publică erau pregătite în mod satisfăcător pentru a-și exercita atribuțiile legate de scrutin. În rezultatul observărilor, nu au fost constatate cazuri de discriminare a participanților electorali sau a alegătorilor de către administrația publică sau electorală. Totuși, alegătorii din regiunea transnistreană s-au aflat în condiții defavorizante pentru a-și exercita dreptul de vot.

La referendum, observatorii au constatat un nivel mult mai redus de solicitări pentru includerea în listele pentru votarea cu urnele mobile de vot.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat anumite

deficiențe referitoare la cadrul normativ electoral adoptat în perioada pre-electorală, acesta conținând prevederi neconforme Codului Electoral în vigoare. Neajunsuri au fost înregistrate în procesul de organizare a scrutinului, atât din cauza deficiențelor, cât și a modului necorespunzător de implementare și respectare a Programului electoral stabilit de CEC. Probleme au fost observate în procesul de întocmire, publicare și verificare a listelor electorale și expedierea invitațiilor către alegători. Neajunsuri au fost observate la constituirea și amenajarea corespunzătoare a birourile secțiilor de votare (BESV). Obiecții au fost formulate și cu privire la nivelul de instruire și activitatea în ziua scrutinului a reprezentanților BESV din mai multe localități.

Două partide politice reprezentate în Parlament au eșuat în a delega reprezentanți în organele electorale de nivelul unu și doi. În acest fel organele electorale au fost constituite doar de partidele politice „majoritare” și după caz cu aportul administrației publice locale.

Un număr de partide și organizații social-politice înregistrate oficial de CEC în calitate de participanți la referendum au prezentat administrației electorale rapoarte financiare incomplete și cu întârziere. Aproape jumătate din participanți au eșuat să prezinte CEC rapoartele financiare în termenii stabiliți. La rândul său, CEC a întreprins puține măsuri de verificare a datelor prezentate de către participanți în rapoartele financiare. A fost constatată o atitudine ignorantă din partea participanților electorali față de Codul de conduită.

De asemenea, observatorii Promo-LEX au constatat multiple cazuri, dar îngrijorătoare, de influență abuzivă asupra alegătorilor, în special în ziua votării. Observatorii au semnalat exercitarea de influență asupra alegătorilor din partea reprezentanților unor instituții publice, administrația publică locală și universități. Cazuri de intimidări au fost constatate și în raport cu alegătorii din regiunea

transnistreană, care au fost împiedicați de reprezentanții administrației de la Tiraspol să-și exercite dreptul de vot. Observatorii au constatat câteva cazuri când participanții au făcut donații financiare alegătorilor sau instituțiilor, în context electoral.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a constatat cazuri de implicare în campania electorală a reprezentanților APL în favoarea anumitor participanți electorali, acțiuni de boicotare și obstrucționare a procesului electoral de către anumiți participanți și reprezentanți ai administrației publice locale. Astfel de activități au fost pronunțate în ziua votării.

Au fost evidențiate cazuri de utilizare abuzivă a afișajului electoral de către mai mulți participanți electorali, inclusiv din cauza curențelor în cadrul normativ electoral.

Printre tendințele pozitive se numără faptul că majoritatea misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova au publicat pe paginile sale web informația despre Referendum și procesul de votare.

Printre principalele recomandări formulate de misiunea de monitorizare Promo-LEX se numără necesitatea elaborării unor mecanisme funcționale pentru implementarea corespunzătoare a cadrului normativ electoral de către administrația locală și cea electorală. Este necesară introducerea unor mecanisme suplimentare în vederea îmbunătățirii calității raportării financiare și crearea unor condiții favorabile pentru exercitarea votului pe întregul teritoriu național, cu aplicarea unor sancțiuni pentru administrațiile publice care lezează acest drept.

Constatările și recomandările Efortului de monitorizare Promo-LEX sunt formulate cu bună credință și urmăresc scopul îmbunătățirii procesului electoral.

Acest proiect este susținut financiar și tehnic de către

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Ambasada Statelor Unite ale Americii în Moldova, Fundația Est-Europeană din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi), Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei, Fondului Național pentru Democrație (NED), Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin intermediul Fundației Eurasia. Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Varianta integrală a raportului în limba română, este disponibilă [aici](#).

Nota: pentru informații suplimentare contactați Departamentul Juridic Promo-LEX, Pavel Postica, tel. 211622.